

SOGS-R

South Oaks Gambling Screen – Revised

SOGS-R består av 20 frågor som mäter spelproblem och troligen patologiskt spelande det senaste året och 20 frågor som mäter spelproblem och troligen patologiskt spelande under livstiden. Instrumentet är utvärderat för att fungera i befolkningsstudier och passar därför i första hand för kartläggningar. En hel del kritik har framförts mot SOGS-R dels för att det innehåller många och delvis otidsenliga frågor om hur man skaffat pengar till sitt spelande men också för att det inte fångar spelproblem på ett jämförbart sätt i olika sociala grupper.

Historik

Mätinstrumentet South Oaks Gambling Screen – Revised (SOGS-R) utvecklades för att användas i den Nya Zeeländska befolkningsstudien om spel och spelproblem 1991 (Abbott & Volberg, 1991, 1992). Mätinstrumentet är en revidering av SOGS som bygger på kriterierna för spelmani i Diagnostic and Statistical Manual for Mental Disorders version tre (DSM-III) (American Psychiatric Association, 1980). SOGS utvecklades i mitten av 1980-talet för att screena för spelberoende bland patienter vid mentalsjukhuset South Oaks Hospital i New York men också för att användas i befolkningsstudier (Lesieur & Blume, 1987). Det blev snabbt det mest använda instrumentet i befolkningsstudier runt om i världen. Vid revideringen i Nya Zeeland lade man bland annat till möjligheten att ställa frågor om senaste året. I samband med den svenska översättningen som gjordes 1996 inför en befolkningsstudie om spel och spelproblem lade man dessutom till ytterligare svarsalternativ till för de första tio frågorna.

Rättningsmall

Svaren till frågorna 1–10 ges följande poäng
Aldrig=0; Ibland=1; Ofta=1; Alltid=1 och svaren till frågorna 11–20 ges följande poäng: Nej=0 och Ja=1.

Svaren till A-frågorna summeras för sig och ger ett värde för förekomst av spelproblem under livstiden. Svaren till B-frågorna summeras för sig och ger ett värde för förekomst av spelproblem senaste året. Maxpoäng för respektive summa är 20. Följande gränser används:

0–2=Inga problem

3–4=Problemspel

5 eller mer=Troligen patologiskt spelande

Abbott, M. I., & Volberg, R. (1991). *Gambling and Problem gambling in New Zealand: Report on phase One of the National Survey* (Research Series nr. 12). Wellington: Department of Internal Affairs.

Abbott, M. I., & Volberg, R. (1992). *Frequent and Problem gambling in New Zealand*. (Research Series nr. 14). Wellington: Department of Internal Affairs.

American Psychiatric Association. (1980). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders, third edition*. Washington, DC: American Psychiatric Association.

Lesieur, H., & Blume, S. (1987). The South Oaks Gambling Screen (SOGS): A New Instrument for the Identification of Pathological Gamblers. *American Journal of Psychiatry*, 144(9), 1184–1188.

1A. Om du förlorat på spel, har det någon gång hänt att du då återvänt någon annan dag för att försöka vinna tillbaka det du förlorat?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

1B. Hur ofta har det hänt under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

2A. Har du någon gång låtit andra förstå att du har vunnit pengar på spel fast du i verkligheten förlorat?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

2B. Hur ofta har detta hänt under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

3A. Har du någon gång spelat för mer pengar än vad du egentligen avsåg?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

3B. Hur ofta har detta inträffat under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

4A. Har du någon gång blivit kritiserad på grund av att du spelar?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

4B. Har detta inträffat någon gång under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

5A. Har du någon gång haft skuld känslor på grund av dina spelvanor?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

5B. Har du någon gång känt så under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

6A. Har du någon gång känt det som att du skulle vilja sluta spela men inte trott dig om att klara av det?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

6B. Har du någon gång känt så under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

7A. Har du någon gång gömt lotter, spelpengar, spelkvitton, bongar eller andra tecken på att du spelat för din make/maka/sambo, barn eller andra viktiga personer i ditt liv?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

7B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

8. Har det någon gång varit häftiga diskussioner hemma om hur du handhar pengar?

Fråga 8 används enbart som filter för fråga 8A.

Aldrig Ibland Ofta Alltid

8A. Har diskussionerna någon gång handlat om ditt spelande?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

8B. Har du hamnat i sådana diskussioner under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

9A. Har du någon gång spelat istället för att vara på ditt arbete eller när du egentligen skulle ha skött dina studier?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

9B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

10A. Har du någon gång lånat pengar av någon för att kunna spela, utan att betala tillbaka?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

OM JA:

10B. Har du gjort så under det senaste året?

Aldrig Ibland Ofta Alltid

11A. Har du någon gång lånat pengar från hushållskassan för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

11B. Har du gjort så under det senaste året?

Ja Nej

12A. Har du någon gång lånat pengar av din make/ make/sambo eller partner för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

12B. Har du gjort så under det senaste året?

Ja Nej

Frågorna fortsätter på nästa sida

13A. Har du någon gång lånat pengar av släktingar eller bekanta för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

13B. Har du gjort så under det senaste året?

Ja Nej

14A. Har du någon gång lånat pengar av banker, finansbolag eller låneinstitut för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

14B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Ja Nej

15A. Har du någon gång tagit ut kontanter med hjälp av kreditkort eller belastat ett kreditkonto för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

15B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Ja Nej

16A. Har du någon gång tagit lån till höga räntekostnader t.ex. hos någon privat låneförmedlare eller så kallad "lånehaj", för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

16B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Ja Nej

17A. Har du någon gång sålt aktier, obligationer, premieobligationer eller andra värdepapper för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

17B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Ja Nej

18A. Har du någon gång sålt någon/några av dina personliga ägodelar för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

18B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Ja Nej

19A. Har du någon gång skrivit ut checkar som saknade täckning eller övertrasserat bankkonton för att kunna spela eller betala spelskulder?

Ja Nej

OM JA:

19B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Ja Nej

20A. Har du någon gång upplevt problem på grund av dina spelvanor?

Ja Nej

OM JA:

20B. Har du gjort så någon gång under det senaste året?

Ja Nej

Folkhälsomyndigheten